

Ifjűmunkásnők az alkotmány-műszakban

A szerény lány jó munkájának „titka”

A SZEGEDI KENDERFONÓGYÁR-BAN öregek és fiatalok versenyfelajánlásai, a növekvő mennyiségi és a javuló minőségi teljesítmények a párt iránti szeretetet, az alkotmány — az új élet alapköve — iránti lelkes megbecsülést mutatják.

Augusztus 20. tiszteletére Retkovszki Julia is felajánlást tett. Megígérte, hogy munkája minőségének javítása mellett tovább tartja a sztahanovista szintet. A fiatal lány alig másfél éves dolgozója a gyárnak. Amikor az üzembe jött, már másnap a 12-es „B” nyújtóhoz, néhány nap múlva pedig a 32-es „C” nyújtóhoz került.

— Itt is kaptam meg a sztahanovista oklevelet, meg a szakma kiváló jelvényét — mondja, mikor rövid gyári életének története után érdeklődünk.

— Mikor kapta meg a sztahanovista oklevelet?

— Körülbelül félévet dolgoztam a gyárban.

— S hogy érte el félév alatt ezt a kitüntetést?

Csöndesen, szinte zavartan válaszol: — Nem tudom pontosan elmondani. Az első nap, mikor géphez kerültem, foglalkoztam velem a munkamódszer átadói. Másnap délután már magamra hagyták. Aztán naponta jött, figyelte, hogyan dolgozom, biztatott, hogy tovább is így csináljam. A dekad kiértékeléseknél aztán hamarosan az én nevem is a sztahanovista szint fölött teljesítők közé került...

KIS CSEND UTÁN hozzátesszi: „Az eredményem elérésének nincs semmi titka. Igyekeztem, figyeltem a munkát. Ennyi az egész...”

Nem figyeltük órákon át Retkovszki Julia munkáját. De megkérdeztük munkatársait. Ok azt mondták: „Egyszerű, csendes lány Retkovszki Julia és pontosan, szorgalmasan dolgozik.”

Ez hát a „titka” a mindennapok hősiességének. Munkában, tudományban, harcban, az élet minden területén a siker titka az emberiség igazi mércéje: szerénység, pontosság, elteríthetetlen szorgalom.

Meglehet, vannak emberek, akik a sztahanovistákat fíradtnak, idegesnek képzelik. Szó sincs erről. S Retkovszki Julia sem valami komor, fíradt munkahős. Egészséges, erős, aki nagyon szereti a vidámságot — természetesen a maga idejében. Most menyasszonya alatt is egyik „bánya” az, hogy véglegesen távollétében keveset szorakozhat. Szereti a társaságot, a sportot. Szerénysége mellett bátor és vállalkozó kedvű. A DISZ-munkában nemcsak akkor lehet rá számítani, mikor folyamatos munkát végez a DISZ-titkárral együtt, mint a szervező egyik aktivistája, hanem „beugró” feladatokra is szívesen vállalkozik.

ILYEN LÁNY hát Retkovszki Julia. S amit ígért augusztus 20. tiszteletére, azt becsülettel teljesíti is.

(—i. —r.)

Józsai Piroska megváltozott...

Vidám, fürgé kezű lány Józsai Piroska, a Dorozsmai Pamutszövőde DISZ-brigádjának tagja. Gömbölyű, almapiros arcát a balatoni nap barnára sötétítte, karcsú, nyúlánk alakja hol az egyik, hol a másik gép mellett tünik fel. Tizenhét éves, esztendősként, de olyan otthonosan, szakértelemmel mozog a gépek között, mint akármelyik „őreg” szövő. Munkaidő előtt már jóval a gépek mellett találni, az elszakadt szálakat csomózza, — a gép működését vigyázza. Derék, igyekvő munkásnak tartják brigádtársai, de nem mindig volt így...

alatta pedig ez áll: „Ebből jóléti, nyugdíj tartalék alap...” A rubrika keresztül ülve, jóléti alap nincs. Pedig akkor már üzemi bizottság volt, a tőkés nem garázdálkodhatott kénye-kedvére!

Es most egy másik kimutatást veszek elő. 1950-től 54-ig a gyár segély-, jutalmazási-, szociális kiadásait tartalmazza. Az adatok szerint a gyár különböző segélyek címén a dolgozóknak adott 55.060 forintot, jutalmazási, szociális célra 194.780 forintot.

A beruházások (most is korszerűsítő, mosdó épült), üdülések, sok tízezer forintja ezen kívül van.

Piroska lehajtja a fejét, elpirul. Valami eszébe jutott. S talán már tud több különbséget tenni a múlt és a jelen között.

1

Piroska a mi életünk neveltje. Egy kicsit természetesen veszi, — mint a legtöbb fiatal —, hogy nem szaladgált évekig munka után, mint szülei, hogy ezerszáz, ezerkétszáz forintot visz haza havonként a borítékban, hogy a Balaton mellett nyaral. Csak hogy az éremnek másik oldala is van. Hiszi is, meg nem is, régi világot. „Az lehetetlen, hogy olyan kevés pénzért — heti nyolc-tíz-tizenkét pengőért — napi tíz-tizenkét órát dolgozzak a lányok!” Mert Nagymihály Gáspár üzemében — a Pamutszövőben — csupán 14—15 esztendősként dolgoztak. A tulajdonos „szerette” a szépet, de az üzlet is a lányok mellett szólt. Azok még pihent erővel dolgoztak, nem szültek, nem bajlódtak beteg gyerekekkel, mint az asszonyok.

Kezembe kerültek a gyár 1947-es, államosítás előtti adatai. Dr. Mauthner Károly „hitelítő könyvszakértő” készítette. Megmutatom a lányok. Einyílt szemmel olvassa: „A gyár vagyona: 2.362.000 forint”. És néhány rubrikával

Józsai Piroska a Szegedi Jutárgyárból 1954. áprilisában került a Dorozsmai Pamutszövőbe. Itt tanult meg szöni. Ez év februárjában került önálló gépre. Akkoriban alakult meg a DISZ-brigád, Piroskát is közéjük vették. De azóta sokszor tartottak ott, hogy megbánják...

— Sokat bajlódtam velem a lányok, — mondja.

Valóban. Csak a százalékok hajtotta, a minőséggel nem sokat törődött. A munkája rendetlen lett, indításnál nem kereste meg a szálvégződéseket, az anyag tele lett hol sűrű csikkal, hol ritka szállal.

A brigádtagok ezért sokat veszekedtek vele. Vissza is húzta az egész brigád teljesítményét, s miatta nem lett a DISZ-brigád első. Most, hogy a balatoni nyaralásból hazajött Piroška, megint csak az ő eredménye leit a legrosszabb.

Ekkor — éppen két hete — járt Dudás elvtársnő, az új, elnöke körbe az üzemben, az alkotmányi vállalásokat beszélt meg a dolgozókkal. Piroskához is odament. Dudás elvtársnő régi szövi, jól ismeri a fiatalokat. Senki sem tudja, mit beszélt a lánnyal. — Piroska elpirul, ha szóba kerül — de ettől a naptól kezdve Józsai Piroska megváltozott.

Másnap fél 6-kor már az üzemben volt. Körbe járta a gépeket, gondosan vette át az anyagot, sorra vizsgálta a vetőket nem szállak-e, mert az is sok szállat elszagat. egész nap az igyekezettől pirosozott. A gondos munkának meglezt az eredménye. Vállalását messze túlszárnyalva, az alkotmány-műszak első napjaiban új normáját már 110 százalékra teljesítette, 96 százalék első osztályú minőség mellett.

Most, hogy a DISZ-brigád első a gyárban, Piroska még jobban igyekszik. Szinte együtt él a gépeivel, a legkisebb hibát is észreveszi.

A parti fűzőt — ő vigyázta Piroška gépeit beszélgetésünk alatt — a terem másik végébe hivaták. Hengercsere.

— Az alkotmány-műszakban mi leszünk az elsők. — búcsúzik Piroška.

Néhány pillanat múlva már gépe fölé hajol, fürgé kezekkel csomózza a szállakadásokat, cseréli a megüresedett vetőket...

Sinkó Eva

Igazgatói értekezlet tarolt tegnap az oktatási osztály

Szeged Megyei Jogú Város oktatási osztálya Szeged technikumai, általános- és középiskolák igazgatói részére 17-én délelőtt a Madách utcai általános iskola rajztermében értekezletet tartott.

Az értekezleten Kiss László elvtárs, az oktatási osztály vezetője tartott előadást, melyben értékelte az elmúlt iskola-év tapasztalatait, ismertette az 1955/56-i tanév fő feladatait, s egyben konkrétan alkalmazta az Oktatásügyi Minisztérium tanévnyitói rendeletének a követelményeit a szegedi iskolák viszonyaira.

Az új tanév fő feladataival kapcsolatosan Kiss elvtárs beszélt a munkás-paraszt tanulók neveléséről, az iskoláztatás problémáiról, a nevelők szakmai és ideológiai továbbképzéséről, az ifjúsági szervezet helyzetéről és a vele kapcsolatos nevelői feladatokról, valamint az iskolai oktatási és nevelőmunka hatékonyabbá és politikusabbá való tételéről.

Évadnyitó társulati ülés volt a szegedi Nemzeti Színházban

Kedden délelőtt évadnyitó társulati ülés volt a Szegedi Nemzeti Színházban. Az ülést Adám Ottó főrendező nyitotta meg, majd Duka Antalné, a színház új igazgatója ismertette az idei programot és a társulat új tagjait. A tervek szerint szeptember közepén a Szelistyei asszonyokat mutatják be, a hónap végén pedig a Kamaraszínházban Heltai Jenő »Néma leventé«-jét. A társulattól elkerült Simon Albert az Állami Operaházba, Lászlóffy Kata a Néphadsereg Színházba, Wagner József

Pécsre, Harmat Éva Miskolcra és Pálffy György Békéscsabára. A társulat új tagjai: Szalatsy István karmester, Horváth Jenő rendező és Sallai Eta koreográfus Kecskemétről, Széchy Agnes, Karácsonyi Magda, Benkő Béla a Fővárosi Operettszínházról, Muci Sándor, Csapó János, Balogh Rózsa, Szentirmai Éva Győrből, Varga Róbert Pécsről, Hont Agnes és Muci István Kecskemétről, továbbá a főiskoláról Berdál Valéria, Juny József, Lusztig István és Berta János.

Ahol a húszféle gyermekjáték készül

A Szegedi NIVÓ Játéküzemben húszféle gyermekjátékot készítenek. Leginkább fajtékokkal és macskákkal mutatkoznak be az ünnepi vásáron.

Az alkotmány-műszakban több dolgozó igen szépen teljesíti vállalatát. A mackó-részeleg Puskás Pálné eredménye a legjobb, átlagosan 162 százalékot ér el a műszakban. Kiss Mihályné, aki a mackók varrásával foglalkozik, 142 százalékot

teljesít. A szerelőknél Sziráki Ferencet legutóbb hanglémmel köszöntötték 219 százalékos teljesítményéért. Az Olasz fűrészes-brigád is megérdemelten hallgatta a jutalmul küldött lemezt, mert eredményük 182 százalékos volt. Az alkotmány-műszak legjobbjai közé kell sorolni Kelemen Ferenc festőt is, aki régebbi eredményét jóval túlhaladta és most 156 százalékot teljesít.

Érettségizett lányok új egészségügyi pályán

Nők részére az egyik legszébb hivatás az egészségügyi pálya. Résztvesznek a gyógyító-megelőző munka különböző ágaiban, egészségügyi felvilágosító munkát végeznek a betegek és a lakosság körében.

Ezekre a pályákra az arra hivatást érzőket az egészségügyi szakiskolák készítik elő.

Kormányzatunk biztosítja a jól dolgozó ápolónők, védőnők, gyermekápolónők és szülésszónők részére — a kötelező szakmai gyakorlat letöltése után, mely az oklevél keltétől számított másfél év — az egészségügyi területén a továbbtanulás lehetőségét is. Felvételt nyerhetnek röntgen, laboratóriumi, műtős-asszisztensnői, továbbá diétásnői és gyógytornászkepző tanfolyamokra. A legkiválóbbak az orvostudományi egyetemre is felvételt nyerhetnek.

Az egészségügyi szakiskolák a tanulás időtartama alatt díjmentesen biztosítanak lakást, ételt, tankönyveket és a gyakorlat idejére szolgálati ruhát.

A budapesti ápolónőképző- és csecsemőgondozónőképző iskolák kivételével valamennyi iskola időtartama 2 év. A budapesti ápolónőképző 19 hónapig, a csecsemő és gyermekgondozónőképző iskola 1 évig tart.

Azok az érettségizett leánytanulók, akik hivatást éreznek az egészségügyi pályákra, az alábbi szakiskolákban folytathatják tanulmányaikat szeptember hónaptól:

Allami Védőnőképző Iskola:

Budapest, XII. Istenhegyi út 32. Budapest, IV. (Újpest) Erkel utca 26.

Allami Ápolónőképző Iskola:

Budapest, VIII. Makarenkó u. 15. Szombathely, Hámán Kató út. Szeged, Tolbucin sugárút 1. Debrecen, Vöröshadsereg útja 22. Székesfehérvár, Zalka Máté út.

Gyermekápolónőképző Iskola:

Budapest, VIII. Puskin út 44. Tatabánya, Megyei Kórház.

Szülésszónőképző Iskola:

Pécs, Sztálin út 72. Szolnok, Baross út 26.

Gyermekgondozónői Iskola:

Budapest, VIII. Vas utca 10 sz.

Az érettségizett leányok felvétel iránti kérelmüket a fenti iskolák valamelyikéhez küldjék meg. Jelentkezési határidő: augusztus hó 25. A felvételi kérelemhez csatolni kell: születési anyakönyvi kivonatot, iskolai-, orvosi-, vagyoni bizonyítványt és önletrajzt.

GYERMEKEKNEK

Az aranytojás Pesti Gábor meséje

Volt egyszer egy tyúk, s ez a tyúk aranytojásokat tojt, minden napon egyet. Gazdája már kezdett jobb módra jutni általa, de egyszerre erőt vett rajta a mohóság.

— Ez a tyúk biztosan telisteli van arannyal — latolgatta magában. — Levágom, akkor egyszerre hozzájutok a kincshez, s még jó vacsorát is kerékelek a húsból...

Megtekerte a tyúk nyakát, éles késsel felvágta a hasát — és nem talált benne semmit. Nézhette aztán nagy sírással, panaszkodással, hogy szegte nyakát a boldogulásának is.

Látogassatok el az Úttörő-vendéglőbe!

Úttörő-vendéglő? Sose halottatok róla, ugye? Nem is volt még ilyen Szegeden. De most lesz majd az ünnepi vásáron. Úttörő-pajtások lesznek az irányítói, felszolgálói, rendbentartói. Két helyen is lesz ilyen. Egyik a korzó sátraiban, a másik a Kiss utca sarkán. Lángost, finom süteményeket ehetnek, és friss málnaszörpöt ihatnak ott.

Bizonyára kaptok majd „vásáriját” a vásáron. Mielőtt választanátok, jól körülnézzetek ám! A Játékbolt pavilonján kívül több kisipari termelőszövetkezet is árusít majd játékokat, biztosan sok érdekeset találtok. És el ne feledkezzetek arról, hogy megkeressétek a könyvsátrat! A könyvsátról sok szép, izgalmas, kalandos

könyvet készített elő számotokra.

A vásár szervezői elmondták azt is, hogy sok-sok léggömb kerül forgalomba a gyerekek kívánságára.

Szórakozni is lehet a vásáron. A Valéria téren a cirkusz vár benneteket, a Marx téren hajóhinták, körhinták repülnek majd jó magasra a bátrakat.

„Irodalmi lejtő” megjelteso

1. Arany János: Rege a csodaszarvasról. 2. Petőfi Sándor: Szülőföldemen. 3. József Attila: Mama.

Helyesen fejtették meg a rejtvényt a következők: Baranyai Magda és István Szeged, Sztálin krt. 44., Szabadvári Miklós Nemestakács utca 25/b., Baranyi István Petőfitelep X.

Érdekessegek

a világ minden tájáról

ORÁNKINT 2656 KILOMÉTER

Az amerikai Bell X-1A kísérleti rakétarepülőgép zuhanó-repülés közben óránként 2656 kilométer sebességet ér el. Ez több mint kétszerese a hangsebességnek. A legnagyobb magasság, amit a gép elért, 27 kilométer. A Bell X-1A-nak az a sajátossága, hogy maga nem tud felszállni a földről, hanem különleges repülőgép viszi fel nagy magasságba. Ott a rakétagépet kioldják, hogy önállóan újtárra induljon, néhány perc alatt elhasználja üzemanyag-készletét. Meg kell jegyezni, hogy az ilyen körülmények között elért rekordokat nem ismerik el.

A SINNELKÜLI VONAT

A texasi Letourneau-gyár szokatlan autóvonatot épített, amely súlyos terheket szállít el úttalan pusztaságokon, mocsaras területeken és dzsungelekben. Külsőleg hasonlít egy motoros vontatóra, amely óriási kerekeken mozgó számtalan pótkocsit húz maga után. Azonban a «vontató» nem húzza a pótkocsikat, hanem lényegében véve egy mozgó áramfejlesztőtelep, amely árammal látja el a pótkocsik tengelyein kettősével elhelyezett vontatómotorokat. A motorok irányítása úgy történik, hogy a kanyarban minden pótkocsi a vezető nyomában megy. Ezért a «vontatóra» nagyszámú pótkocsi rákapcsolható, mert bármilyen keskeny erdei úton közlekednek is vele, a kocsik nem ugranak ki a nyomból.

A MELEGÍTETT CSŐ

Franciaországban szokatlan keresztmetszetű csöveket készítenek sűrű folyadékok, vagy telített oldatok vezetésére. A csöveket alumínium-ötvetzetből készítik, nyomással. A tulajdonképpeni kerek keresztmetszetű csövön áthalad maga a folyadék, s a félhald alakú második csatornán gőz vagy forró víz kering. Az alumínium jó hővezetőképessége folytán az egész cső átmelegszik és ezáltal a folyadék nem sűrűsödhetik be vagy nem képződhetnek kristályok.

Törd a fejed

Kérdések:

1. Rágyújthatott-e Petőfi foszforos gyufával a pipájára, amikor „bejördült a konyhába”?
2. Fűthették-e Salamon király visegrádi várbörtönét szénnel, hogy a télen meg ne fagyjon?

3. Kisérhette-e lant helyett hegedűvel krónikás énekeit Tinódi Lantos Sebestyén?

4. Volt-e Petőfinék és Ady-nak olyan közös élő kortársa, akit mindketlen gyűlöltek?

5. Önthették-e az István király ellen merényletet tervező Vazul ifjúle béforró vasat is, nemcsak ölmet?

6. Leírhatta-e Madách Imre „Az ember tragédiája”-t írógépén?

A megfjéteseket később közöljük.

Felhívjuk

olvasóink figyelmét, hogy

a „**Délmagyarország**”

augusztus 20-i száma

közli

az **Ünnepi Vásár**

térképét